

**KOUVOLAN KANSALAI SOPISTON KEHITTÄMISSUUNNITELMA
2026–2029**

Luotu 2.3.2026

Päivitetty 1.4.2026

Toiminnan perusteet

Kouvolan kansalaisopisto on Kouvolan kaupungin omistama, liikunta- ja kulttuurilautakunnan alla toimiva oppilaitos. Se kuuluu sivistyksen toimialaan ja vastaa paikalliseen sivistystarpeeseen osana kulttuurin ja vapaan sivistystyön palveluita. Toimintaa ohjaavat laki vapaasta sivistystyöstä ja laki taiteen perusopetuksesta.

Kansalaisopiston tarjonta täydentää kaupungin monipuolisia opintopolkuja tarjoamalla opetusta kuvataiteessa, käden taidoissa, kielissä, tanssissa ja liikunnassa sekä tieto- ja viestintätekniikassa. Vuodesta 2021 kansalaisopisto on voinut järjestää opintopistekursseja. Opintosuoritukset viedään Koski-palveluun, mikäli opiskelija antaa siihen suostumuksensa.

Eryteisesti lapsille ja nuorille suunnattua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää taiteen perusopetusta järjestetään yleisen oppimäärän mukaan kuvataiteessa, käsityötaiteessa, sanataiteessa, teatteritaiteessa ja musiikissa. Tarjolla on myös rajoitetusti avoimen yliopiston opintoja. Tilauksesta järjestään asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöityä myyntipalvelukoulutusta kaupungin sisällä sekä yhdistyksille, yrityksille ja julkisyhteisöille. Lisäksi tiloja vuokrataan muille koulutuksen järjestäjille ja kulttuuritoimijoille.

Vuonna 2025 järjestettiin opetusta yhteensä noin 60 toimipisteessä. Oppitunteja oli 18 091, joista verkko- ja monimuoto-opetusta oli 2 % ja taiteen perusopetusta 26 % prosenttia. Kurssilaisia oli 14 714.

Kouvolan kansalaisopiston kehittämissuunnitelma 2026–2029 pohjautuu Kouvolan kaupungin uuteen, vuodelle 2029 ulottuvaan kaupunkistrategiaan sekä vuoteen 2032 ulottuvaan kulttuuriohjelmaan. Sen tarkoituksena on varmistaa, että opiston opetus, toimintakulttuuri ja kehittämissuunnitelma vastaavat vapaan sivistystyön muuttuvaa toimintaympäristöä sekä valtakunnallisia linjauksia. Kehittämissuunnitelma päivitetään vuosittain.

Kansalaisopiston toimintaa kehitetään Kouvolan kaupungin arvojen mukaisesti rohkeasti uudistuen, yhdessä ja kestävästi. Kaupunkistrategian tunnuslause on ”Monta tarinaa, yksi sydän”. Kansalaisopiston kursseilla tarinoita syntyy eri ikäisten, erilaisista taustoista tulevien ja erilaista elämänvaihetta elävien henkilöiden toimesta kaupungin kahdeksassa taajamassa, kylissä niiden ulkopuolella sekä verkossa eli kaikkialla, missä itsensä kehittämiseksi ja elinikäiselle oppimiselle eri tavoin on riittävästi kysyntää.

Kansalaisopisto panostaa palvelun kehittämiseen opettajien osaamista tukien. Kurssikuvaus on palvelulupaus. Palvelulupauksen toteutumista seurataan säännöllisesti asiakaskyselyillä.

OPETUS		
Kehitettävä osa-alue	Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet
Opetustarjonnan kokonaisuuden kehittäminen	Laadukas ja yhdenvertainen opetus sekä yhteisöllisyys	Opettajien pedagogisen ja digiosaamisen kartoittaminen ja koulutuksen tarjoaminen osaamisen lisäämiseksi. Osallistavien menetelmien lisääminen. Hybridi- ja etäopetuksen lisääminen.
	Osaamisperusteisuus kaikille kursseille	Opettajien arviointiosaamisen kehittäminen ja kannustaminen opintopistekurssien pitämiseen / A
	Varmistetaan taiteen perusopetuksen jatkuvuus	Varaudutaan lakimuutoksen tuomiin muutoksiin (esim. modulaarisuus). Laajennetaan sähköisten oppimisympäristöjen ja digitaalisten oppimateriaalien käyttöä.
	Kestävä kehitys huomioidaan kaikessa toiminnassa, kaikilla kestävä kehityksen alueilla	Kestävän kehityksen integrointi opetukseen ja muuhun toimintaan. Kestävän kehityksen sertifikaatin hakeminen hanketyönä.
	Vaikuttavuus huomioidaan kaikessa toiminnassa	Luodaan vaikuttavuuden ja laadun kehittämisen malli hanketyönä.

OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN (TILAT JA OPETUSVÄLINEET)		
Kehitettävä osa-alue	Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet
Opetustilat ja -välineet	Opetusta palvelevat tilat	Tilojen päivittäminen tarpeita vastaaviksi. Koulujen kanssa sovitaan tilojen yhteiskäytöstä / A
	Esteettömät opetustilat	Esteettömyyskävelyt / A Kouvolatalon opasteiden päivitys / A Opetuksen siirtäminen esteettömiin tiloihin uusien koulujen valmistuttua (Marjoniemi, Naukio).
	Turvalliset opetustilat	Opettajat tekevät opetustilansa vaaranpaikkojen arviointia kurssikohtaisesti ja raportoivat rikkinaisista välineistä ja vaaraa aiheuttavista asioista. Heitä ohjeistetaan ilmoittamaan puutteista / A
	Käytössä on ajanmukaiset ja turvalliset välineet	Järjestetään koulutusta opetusvälineiden käyttöön (tietosuoja, EA) / A
KESKEISET PALVELUPROSESSIT		
Kehitettävä osa-alue	Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet
Johtaminen	Opetusta palveleva ja osallistava johtaminen	Johtamisen prosessikuvaus. Tiimien toiminnan selkiyttäminen.
Ilmoittautumis- ja perumiskäytännöt	Ilmoittautumiseen liittyvä prosessi on selkeä	Ilmoittautumisprosessin kuvaaminen. Ilmoittautumis- ja peruutusohjeiden selkeyttäminen / A
Viestintä ja markkinointi	Opisto näkyy ja toiminta tunnetaan	Viestintäkanavien kehittäminen. Selkokieliisyys.
Asiakassegmentointi	Markkinointi suunnataan oikeille kohderyhmille	Hakeva työ. Asiakaskäyttäytymisen analysointi. Sähköisten kanavien analytiikan hyödyntäminen.

Asiakasnäkökulman korostaminen	Kurssit vastaavat paikalliseen sivistystarpeeseen	Palautekyselyiden käsittelyyn liittyvien käytäntöjen kehittäminen / A Kuntalaisten mielipiteiden kartoittaminen säännöllisillä asiakaskyselyillä / A Asiakkaiden (erityisesti nuorten, kv-opiskelijoiden ja maahanmuuttajien) osallistaminen kurssisuunnitteluun. Palvelumuotoilullisten menetelmien hyödyntäminen asiakkaiden osallistamisessa / A
HENKILÖSTÖ		
Kehitettävä osa-alue	Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet
Henkilöstön riittävyys ja osaaminen	Henkilöstön osaaminen on riittävällä tasolla työn vaatavuuteen nähden	Perehdyttäminen (vastuu tiedon hankkimisesta myös jokaisella itsellään Kontra/Opeweb). Säännölliset osaamiskartoitukset. Tehdään koulutuskalenteri joka lukuvuodelle. Mahdollisuus osallistua maksutta yhdelle oman opiston järjestämälle koko lukuvuoden kestäväälle kurssille tai yhdelle lyhytkurssille keväällä ja syksyllä (yli 57 € menevä osuus/lukukausi maksettava itse) / V
	Tehtävät ja vastuu on jaettu oikeudenmukaisesti	Päätoimisen opetushenkilöstön vastuualueita tarkistetaan työvuosisuunnittelua tehtäessä. / A Hallinto henkilöstön tehtävänkuvat käydään läpi vuosittain. / V Päätoimisten kehityskeskustelut. / V Eläköityvien osaaminen talteen.
	Tuntiopettajat ovat sitoutuneita työhönsä	Tuntiopettajien perehdyttäminen. / A Avoin ja ajantasainen viestintä. Osallistaminen. Tuntiopettajien ryhmäkehityskeskustelut. / V Vastuu tiedon hankkimisesta jokaisella itsellään.

TALOUS		
Kehitettävä osa-alue	Toiminnalliset tavoitteet	Toimenpiteet
Ydintoiminnan turvaaminen	Valtionosuus säilyy mahdollisimman lähellä nykytasoa	Kurssitarjonta suunnitellaan vastaamaan paikallista tarvetta ja laajempi kiinnostus huomioiden niin, että suunnitellut kurssit käynnistyvät ja vos-tuntimäärä säilyy tarvittavalla tasolla.
	Omarahoitusosuus nousee nykyisestä	Kurssimaksuja tarkistetaan kehittämiskaudella vastaamaan nousevia henkilöstö-, laite- ja oppimateriaalikustannuksia. Kurssisuunnittelussa pyritään siihen, että kurssit ovat mahdollisimman täynnä ja perumisprosentti pieni.
	Kustannussäästöjä saadaan toimintaa tehostamalla	Ydintoimintaan keskittyminen Yhteistyömahdollisuuksien hyödyntäminen Toiminnan digitoiminen ja digitalisaation hyödyntäminen Toiminnan tehostaminen henkilöstön osaamista kehittämällä. Henkilöstön talousosaamisen lisääminen ja kurssikohtainen budjetointi osaksi kurssisuunnittelua hanketyönä.